

[Holstein.]

heder, som efter deres Beskaffenhed er i Stand til at øve en prisbestemmende Indflydelse, dels Forslag til Lov om Foranstaltninger til Sikring af Forbrugerne mod urimeligt høje Priser. Den overordentlige Kommission var enig om, at den sidste Del af Opgaven, nemlig at udarbejde Forslag til Lov til Sikring af Forbrugerne mod urimelige Prisaftaler, kunde Kommissionen ikke paatage sig, af den simple Grund, som det er fremhævet i Kommissionens Beretning om dette Spørgsmaal, at Kommissionen paa Grund af de ekstraordinære og usædvanlige Forhold under Krigen ikke havde tilstrækkelig erfaringsmæssigt Grundlag til at turde paatage sig Opgaven.

Derimod mente Kommissionen, at den meget vel kunde stille Forslag om Tilsyn som en midlertidig Foranstaltning — Tilsyn havde den jo selv været —, fordi den mente, at paa de Erfaringer, den havde gjort angaaende Tilsyn med visse Virksomheder, kunde der bygges en midlertidig Lovgivning om Tilsyn med Virksomheder, som er i Stand til at udøve en prisbestemmende Indflydelse. Men Kommissionen mente, det var ønskeligt og nødvendigt af Hensyn til, som det saa rigtigt hedder i dens Betænkning, den gensidige Tillid i det økonomiske Samfund mellem Publikum, de erhvervsdrivende og Lovgivningsmagten, at man spurgte Erhvervsorganisationerne om deres Mening om en saadan Lovgivning.

Det gjorde Kommissionen eller i hvert Fald dens Arbejdsudvalg, og den fik til Svar, at Erhvervsorganisationerne helst saa, at man med det samme fik et Lovforslag med klare faste Regler, saaledes at Erhvervenes Mænd straks vidste, hvad de havde at holde sig til. Da Kommissionen mente, at den paa Grund af de ekstraordinære Forhold, der den Gang forelaa, og de faa Erfaringer, den havde indhøstet angaaende disse meget vanskelige Spørgsmaal, ikke kunde udarbejde et saadant Forslag med det samme, erklærede Erhvervsorganisationerne, at de subsidiært kunde gaa med til, at der nedsattes en Kommission til Undersøgelse af Spørgsmaalet, naar denne Kommission til en vis Grad fik en dømmende Myndighed og blev stillet uafhængig af Regeringen og Rigsdagen, og naar denne Kommission saa havde virket i tilstrækkelig mange Aar, haabede Erhvervsorganisationerne, det skulde være muligt at udarbejde et Lovforslag, som kunde sikre Erhvervene mod Vilkaarlighed.

Dette mente Kommissionen ikke den kunde gaa ind paa, da det var dens Pligt efter Loven at gøre Indstilling med Lovforslag til Indenrigsministeren, og saa udarbejdede den det Lovforslag, som nu har været forelagt hvert eneste Aar, lige siden Hr. Ove Rode første Gang forensatte det i August 1919; det eneste Aar, hvor jeg ikke er sikker paa at det har været forelagt, er 1921—22, men jeg tror nok, det ogsaa blev forelagt i den Samling.

I Efteraaret 1920 blev Lovforslaget forelagt — af hvem? Af daværende Indenrigsminister Sigurd Berg, og det skete i Landstinget. Man maa vel have Lov til at gaa ud fra, at Indenrigsministeren og det Ministerium, af hvilket han var Medlem, havde tiltraadt Lovforslaget og billiget det, for man kan dog ikke antage, at en Minister fremsætter et Lovforslag, som enten han selv eller hans Statsminister eller øvrige Kolleger i Ministeriet ikke kan tiltræde. Det blev altsaa fremsat i Landstinget, og saa vidt jeg ved, er det den eneste Gang, Forelæggelsen er sket i Landstinget; ellers er Lovforslaget aldrig naaet længere end til Behandlinger i Folketinget. Og saa vidt jeg erindrer — men nu er det saa mange Aar siden, jeg har læst det —, udtalte det ærede Medlem Hr. Krag sig den Gang i Landstinget overordentlig imødekommende overfor Lovforslaget, men senere, naar de Radikale har forelagt Lovforslaget her i Folketinget, har jeg haft Indtryk af, at Venstre har været meget mere forbeholden og betænkelig, end det ærede Medlem Hr. Krag og Venstreregeringen var det, da Venstres Minister fremsatte nøjagtig det samme Forslag, som Hr. Ove Rode tidligere havde fremsat, og som de Radikale senere er blevet ved at forelægge.

Der er det særlige ved det nu foreliggende Forslag, at det paa den ene Side er snævrere end det oprindelige Lovforslag og paa den anden Side er langt, langt videregaaende end noget, som Venstre nogen Sinde har været med til paa dette Omraade. I de tidligere Lovforslag er der nemlig ikke blot Tale om Kontrol med Handels- og Industritruster, men ogsaa om Kontrol med finansielle Truster, Transporttruster, altsaa f. Eks. med Skibsrederier, og hvis vi havde private Motortrafikskaber, vilde de ogsaa falde ind derunder. Den Gang ønskede man udtrykkeligt, bl. a. saa vidt jeg ved Professor Birek, at alle økonomiske Institutioner, som var i Stand til at øve Indflydelse paa Prisorholdene, skulde omfattes af Kontrollen, følgelig ogsaa alle Selskaber, der falder ind under Transportvirk-